

Mensenkind

**en andere uit het leven
gegrepen verhalen.**

Nico Pakbiers

*I 've got the spirit, lose the feeling,
let it out somehow.
(Ian Curtis)*

Waarschuwing: Voor de publicatie van dit boek is uit kostenoverwegingen geen gebruik gemaakt van de inzet van een editor, het kan dus nog foutjes bevatten. Ik hoop dat u mij deze vergeeft en met mij van mening bent dat in deze economisch barre tijden soms keuzes gemaakt moeten worden.

Inhoud:

Lilith en de dwaas.	7
Gepokt en gemazeld	19
Mensenkind.	29
Het roer om.	141

Lilith en de dwaas.

Ik weet zeker dat er ergens op mijn lichaam een stukje zit waar ik nog nooit ben aangekomen. Misschien is dit stuk zelfs nog nooit gewassen. Het zal wel op mijn rug zitten. De achterkant van mijn lichaam is sowieso het meest onbekende gebied van mijn lijf. Daarnaast weet ik dat er boven op mijn kop een plekje zit dat voor mij normaal gesproken onzichtbaar is. Een plekje waar mijn haar dunner word. Alleen door het gebruik van twee spiegels kan ik het zien. Het is dan net of ik naar iemand anders kijk. Vanuit dit vreemde perspectief heeft mijn eigen hoofd niks vertrouwds meer. Ik schrik ervan. Ik herken mijzelf er niet in. Anderen herkennen me aan de manier waarop ik loop. Zelf twijfel ik er aan of ik mijn loopje zou herkennen. Hoe goed ken je jezelf eigenlijk? Dat is de grote vraag. Ik weet van alles over mijzelf. Ik weet hoe ik heet, waar ik woon, wie mijn familie is. Ik weet meestal hoe ik handel, reageer en wat ik leuk vind en wat niet. Maar daarnaast is er ook nog een groot gebied in mij waar ik niks vanaf weet. Een stuk van mezelf dat ik niet ken. Ik heb nog nooit iets van mijn ingewanden gezien. Gemakshalve ga ik er van uit dat ze in goede conditie zijn en dat alles zit waar het hoort te zitten maar echt zeker weet ik dat niet. Als mij iemand vraagt wie ik ben dan zeg ik mijn naam. Vreemd genoeg neemt de vrager hier vaak genoegen mee zonder dat hij of zij hier iets aan heeft. Weten wie ik ben, ik kan het zelf nauwelijks uitleggen. Ik kan een redelijke beschrijving geven van mijn uiterlijk, althans van de voorkant, maar als ik wil gaan vertellen wie ik ben, echt ben, heb ik een probleem. Ik ben, zou ik kunnen zeggen; een samenraapsel van rollen, een afspiegeling van stemmingen, een speelbal van prikkels en hormonen, een universum aan gedachten. Schept dit duidelijkheid?

Stel, denk ik soms , je zou een date hebben met een prachtige vrouw. Zo'n vrouw die binnenkomt en waarvan je meteen zou willen dat ze voor eeuwig bij je zou blijven. Tijdens deze date heb je een enkele kans haar voor je te winnen. Alles valt of staat met het antwoord dat je geeft op haar vraag "vertel me wie je bent?". Wat zou ik dan in godsnaam moeten zeggen? Vertel ik haar wat ze wil horen (als ik dat al zou weten?). Vertel ik de waarheid (voor zover je die zelf kent?). Vertel ik haar hoe anderen mij ervaren?

Ik keek in haar ogen en zij in de mijne, we vonden elkaar aantrekkelijk dat was duidelijk. Voor mij als man was dit genoeg. Maar een vrouw als zij kon elke man krijgen. Ze liet zich al lang niet meer verleiden door een aardige verpakking alleen. "Vertel me wie je bent", zei ze. "Als je antwoord me bevalt , dan blijf ik, zo niet dan ga ik en zie je me nooit meer terug. "Ik ben de wens van mijn ouders, de vader van mijn gedachten en de kans van jouw leven", gaf ik als antwoord. De schone vertrok. Ik heb haar nooit meer weergezien. Ik vond mijn reactie niet eens zo slecht, al was ik met haar eens dat je hiermee nog steeds niet wist welk vlees je in de kuip had.

Achter mij zat een vrouw die de beste jaren van haar leven al ver achter zich had. Ze had ons gesprek gevolgd. Ze draaide zich naar mij om en zei; "Zal ik jou vertellen wie ik ben"? Ze keek diep in mijn ogen en sprak met zwoele stem: "ik ben een schaapje in een wolvenvel". Toen ik de volgende ochtend wakker werd en het gerimpelde gezicht naast mij zag wist ik zeker dat ik nooit een goed antwoord zou kunnen geven op de vraag wie ik was

Ik was een raadsel voor mijzelf en de vraag, "hoe haal ik het in godsnaam in mijn hoofd" dook met zoveel regelmaat in mij op

dat ik ook alle vertrouwen in mijn eigen betrouwbaarheid verloor. Wie was ik eigenlijk en hoe haalde ik iets in mijn hoofd? Geen idee. Zo'n hoofd is een mysterie. Je weet nooit helemaal wat er zich allemaal in af kan spelen. Het gekrioel aan impulsen, spontane ingevingen, neuronen en vuurpatronen gaat mij boven mijn pet. Vooral spontane ingevingen kunnen mijzelf zodanig verassen dat elk beeld, dat ik had over wie ik dacht te zijn, meteen weer aan gruzelementen wordt geslagen. Ondanks dat mijn hoofd mij zomaar op het verkeerde been kon zetten ben ik toch wel tevreden met mijn kop. Hij heeft voordelen. Hij is niet lelijk. Een niet onaanzienlijk aantal vrouwen vinden hem zelfs knap en ik schroom er niet voor om hier gebruik van te maken. Als je een vrouw wil versieren is het handig een mooie kop te hebben. De eerste ijslaag heb je hiermee al gebroken. Je hoeft niet al te beginnen met moeite te doen om ervoor te zorgen dat een vrouw die je leuk vind je überhaupt opmerkt. Het spel kan meteen beginnen. Het versieren van een vrouw kent zijn eigen regels. Waar ik helemaal niets van begrijp is dat de meeste vrouwen veroverd willen worden. Veroveren betekend volgens mij: inpikken. Je pakt iets dat niet van jouw is tegen de zin van degene waar het wel van is. Het resultaat, een partij (overwinnaar) heeft een stukje meer, de andere partij (verliezer) een stukje minder. Vrouwen hebben een stukje dat je als man wil inpikken en dat stukje is een plekje tussen haar benen. Zonder slag of stoot mag je daar niet parkeren. Je zult er iets voor moeten doen. Je zult dat plekje moeten veroveren en dan is het handig als je weet wie je bent. Vrouwen willen geen kat in de zak. Eigenlijk willen ze altijd het beste wat ze krijgen kunnen en als ze daarvoor al iets af moet geven dan moet het wel voor een goed doel. Ben ik vanuit dat perspectief een goed doel? Uit: “ *Ik ben de wens van mijn ouders, de vader van mijn gedachten en de kans van jouw leven*” valt inderdaad niks af te leiden. Ik snap dat de schone ervandoor ging.

Een contactadvertentie! Als ik nou eens in een contactadvertentie zou plaatsen? Kan ik hierin uitleggen wie ik ben? De druk om spontaan de spijker op de kop te slaan is hier niet aanwezig. Je kan rustig nadenken en weloverwogen een passende profielschets samenstellen. Laat ik eens makkelijk beginnen. *Man, 37 jaar, niet roker, zoekt leuke dame om een langdurige relatie mee op te bouwen.* Dit is, als ik het zo lees, toch al een aardige brok informatie over mijzelf. Geslacht en leeftijd zijn duidelijk. Uit de mededeling dat ik niet roker ben zou je kunnen afleiden dat je met iemand te maken hebt die respect heeft voor zijn lichaam. Iemand die schijnbaar bang is voor ziektes en die graag zo lang mogelijk in goede gezondheid wil blijven leven. “Zoekt leuke dame”, veronderstelt dat ik hetero ben en “om een langdurige relatie mee op te bouwen” suggereert een duidelijke behoefte aan gezelschap, zekerheid en monogamie.

Jezus, een zin pas en alles wat er in staat klopt, maar toch ook weer niet. Wat ik duidelijk wil maken met mijn opmerking dat ik niet roker ben, is dat ik een godsgruwelijke hekel heb aan de stank van in brand gestoken tabak, in welke vorm dan ook en dat ik alleen kennis wil maken met een vrouw die deze afkeer met mij deelt. Vrouwen die roken stinken uit hun bek. Hun kleren zijn omgeven van een onfrisse walm, ze wonen in meurende hollen en rijden in asbakken. Hetzelfde geldt natuurlijk voor rokende mannen maar daar wil ik niet mee tongen, paren en/of hokken. Ik ben helemaal geen gezondheidsfanaat. Ik drink en eet alles, ongeacht wat er in zit. Calorieën, vet, alcohol, ik heb er geen moeite mee. Oud worden? Ik ben al 37 hoeveel ouder is nog mogelijk?

“Zoekt dame” is wel glashelder. Ik val op vrouwen. Dames liefst. Een dame rookt niet, houd niet van honden, zal nooit in mijn

bijzijn plassen of poepen, ze heeft kleine voeten, is rijk en komt bij voorkeur niet uit de Randstad. “Om een langdurige relatie mee op te bouwen”, bedoel ik puur financieel. Ik heb er geen enkele moeite mee als een vrouw mijn gelach betaald. Mijn lach zou zelfs een schater worden als dit zou lukken. Goed, helderheid voor alles, schrappen wat verwarring zou kunnen stichten. Ik moet een anonieme lezeres duidelijk proberen te maken met wie ze in zee gaat als ze zou besluiten tot een ontmoeting maar wat nog belangrijker is dat ik middels deze contactadvertentie moet trachten te verwoorden “wie ik eigenlijk ben” .

Daar gaan we weer *Man, 37* ,? Kom op! Het moet toch mogelijk zijn iets zinnigs over mezelf te vertellen.

Man, 37, in bezit van zijn volle verstand. Beschikbaar in verschillende rollen die niet worden gespeeld maar met hart en ziel geleefd. U kunt kennis maken met een van de volgende vertolkingen, (het verschijnen van een, een combinatie, of alle rollen tegelijk, behoort tot de mogelijkheden e.e.a. is sterk afhankelijk van de situatie waarin, man 37 , zich bevind.) Er zijn; de beeldend kunstenaar, blikslager en collagemaker, de zoon van een zieke moeder en de singel man. We delen, optimisme en vastberadenheid. Als beeldend kunstenaar ben ik wraakzuchtig en gevoelig, als zoon romantisch en pragmatisch als singel angstaanjagend en humoristisch. Met z'n allen houden we van Hollandse luchten en hebben we een hekel aan honden. Welke dame zou mij eens willen zien en meemaken. Ik hou niet van dinertjes bij kaarslicht, een ontmoeting in jouw favoriete kroeg vind ik veel leuker.

Niet slecht vond ik zelf. Plaatsen die hap en kijken of er een vrouw bestaat die hier iets mee kan. Er wordt gezegd dat het soort vrienden en de partner die je hebt, kortom de mensen die je in je

leven hebt toegelaten, ook iets zeggen over wie jij bent. Het type vrouw dat op mijn advertentie af komt zal mij zeer benieuwen.

“Mind if i smoke” zei de pekelkut die tegenover me in de kroeg zat. “I don’t even care if you burn” dacht ik bij mezelf (deze geniale repliek was niet van mijzelf maar had ik ooit gehoord en altijd onthouden). Ik was in mijn advertentie vergeten aan te geven dat ik een gods- en godsgruwelijke hekel heb aan tabaksrook en nu zat een rokende, hetzij uitermate knappe vrouw van naar schatting een jaar of 28 aan mijn tafeltje, die ook nog eens een forse Gin-Tonic voor zich had staan. Het was niet haar eerste, dat zag ik zo. Niet dat ze dronken was. Ik herken iemand die met drank overweg kan meteen. Hun kroegkeuze, drankkeuze, plaatskeuze, blik en houding verried me niet alleen dat ze in drank troost konden vinden maar ze vertelden me ook de hoofdlijnen van hun leven. Tegenover me zat het eens “mooiste meisje van de klas”. Ze had een langdurige relatie achter de rug die door haar partner verbroken werd. Hoewel dit al een aantal jaren geleden was had ze er nog steeds de pest over in. Ondertussen waren er tal van vriendjes geweest maar die relaties hadden allen niets voor haar betekend. Het waren vooral experimenten met als doel uit te testen wat slimme vrouwen allemaal van domme mannen gedaan konden krijgen. Ze had een goedbetaalde baan en een paar hartsvriendinnen met een vergelijkbaar leven. Gelukkig was ze niet. Ik had meteen in de gaten dat dit haar stamkroeg niet was. Zij kende deze kroeg wel. Ze was hier een paar keer geweest. Vaak genoeg om precies te weten welk tafeltje strategisch gunstig stond, te weinig om door het personeel herkend te worden. Als dit haar stamkroeg geweest zou zijn dan zou ze aan de bar gezeten hebben en de barman zou haar glas, zonder er naar te vragen, vullen. In haar stamkroeg zouden er mensen zijn die haar zouden begroeten, mij van top

tot teen zouden bekijken om me dan vervolgens volledig te kunnen negeren.

Ik had meteen een hekel aan die trut. “Mind if i smoke” Een afgezaagde openingszin en dan ook nog roken! “Je bent een knappe vrouw” zei ik, haar vraag over het roken onbeantwoord latend. “Had je anders verwacht”?, vroeg ze ondertussen een sigaret opstekend. “Mijn advertentie is niet standaard, ik wist niet wat ik verwachten mocht”. “Dat geldt ook voor mij”, zei ze. Ik beviel haar, dat voelde ik. Ze ontspande, en nam een slok van haar drankje. Ik bestelde een Duvel. “Je bent kunstenaar. Kan je daar van leven”? Mijn afkeer verdubbelde. Haar eerste indruk van mij was goed maar zonder geld had ik geen schijn van kans. Geen loser aan haar zij. Ze verdiende geld genoeg. Ze zou mij makkelijk kunnen onderhouden maar dat soort mannen schreef ze al bij voorbaat af. Een vent moest zijn eigen broek ophouden, dat deed zij ook. Wat zouden haar vriendinnen zeggen als ze kwam aanzetten met een uitvreter? In mijn optiek leefde dit soort vrouwen in een wereld vol beperkingen en dichtgetimmerde wegen. Hoe kon je zo iemand gelukkig krijgen? “Ik leef er niet van, ik leef er voor”. Mijn antwoord klonk snibbig. “Ik ben geen kruidenier. Ik maak kunst alleen voor mijzelf. Ik ben kunstenaar omdat ik in deze hoedanigheid in staat ben mezelf te verbazen en dat is een van de belangrijkste doelen in mijn leven. Mijn werken zijn nooit af. Zij inspireren en verwonderen mij elke dag weer opnieuw. Ik zou nooit een van mijn stukken verkopen. Om aan eten, drinken en een dak boven mijn hoofd te komen heb ik andere bronnen”.

“Ik heet Anouk”. Na deze openbaring wist ik zeker dat ze in mij geïnteresseerd was. Zij was van het soort vrouwen die kost wat kost de touwtjes in handen wilden hebben. Ze waren verslingerd aan het idee dat zij elke situatie naar hun hand konden zetten. Ze

wilden de regie voeren in hun eigen melodrama terwijl ze diep in hun hart eigenlijk wanhopig op zoek waren naar iemand die hen de regie ontnam om hen een hoofdrol toe te bedelen. In hun hiërarchische beleving zouden ze zich nooit als eerste voorstellen behalve wanneer ze van hun stuk waren gebracht. Ze stak weer een sigaret op. “ Anouk, komt van Anna en betekend de genadige. Onze ouders kiezen een naam voor ons op een moment waarop ze geen idee hebben wat voor mens we zullen worden. Ik vind dat het mogelijk zou moeten zijn dat we, elke keer als vijftwintig jaar van ons leven voorbij zijn, zelf een nieuwe naam mogen kiezen. Zou jij dan nog steeds voor Anouk gaan”? Het bleef even stil. Ze keek me aan, haar blik verried twijfel. Ik intrigeerde haar maar tegelijkertijd realiseerde ze zich dat ze haar grip op de situatie verloor. In een poging zich te herstellen zei ze, “Ik ga even voor kleine meisjes” Allemachtig alweer zo’n belachelijke frase en dan dat roken. Ik had er genoeg van, tijd voor actie. Ik goot, terwijl ze weg was, een flinke scheut rophynol in haar drankje.

“ Niks aan de hand! Ik zorg wel dat ze veilig thuis komt”, riep ik tegen de barman die hevig geschrokken naar ons tafeltje kwam, vlak nadat Anouk met veel kabaal van haar stoel was gegleden. “Niks gewend”, mompelde ik hardop haar onderwijl over mijn schouder sleurend.

Anouk opende voorzichtig haar ogen, ze had het koud, haar rug deed pijn. Ze keek naar het plafond . Was dit haar appartement? Waar was haar lamp? Ze keek om zich heen, al haar meubels waren verdwenen, er stond niks meer, er lag niks meer ,er hing niks meer, er zat niet eens meer behang op haar muren. Ze lag volledig naakt op de grond. Ze schreeuwde . Haar kop was kaal, haar kut geschoren.

Een fris begin. Een uniek geschenk. Een nieuwe kans op een gelukkig leven. Bovendien vullen praatjes geen gaatjes vooral als je kunstenaar bent die niet van zijn kunst wil leven. Ik zou een beetje teleurgesteld zijn als dat het soort vrouw was dat op mijn advertentie reageerde. Gewoon rustig verder fantaseren en blijven proberen er achter te komen wie ik nu eigenlijk was. Er leidden tenslotte meerdere wegen naar Rome. Wie kent je beter dan je eigen moeder? Als ik nu eens zou besluiten mijn moeder te bezoeken en het haar te vragen. Mijn moeder verbleef in een verpleeghuis. Ze leed aan dementie. Het heden bestond uit beelden die in haar hoofd oplichtten als vuurwerk aan een nachtelijke hemel maar ook net zo snel weer uitdoofden. Ik zag in haar ogen de ontredde, hoe kon alles dat er net nog was zo plotseling weer verdwijnen? Het verleden was een ander verhaal, het verleden zat in haar verankerd, kende orde, en was vertrouwd. Ik bezocht haar niet vaak. Als ik naar haar toe ging dan bekeken we meestal samen oude foto's. Bij elke foto wist mijn moeder iets vertellen en hoorde ik details die ik nooit geweten had. Het liefst bleef ik echter ver weg van de plek waar ze nu zat. Ik had geen afkeer van hetgeen ik er aantrof; de geuren, de aftakeling, de dood. Die arme oude mensjes. Ze stemden me mild met hun broze lichamen en wankele geesten. Wat viel hen te verwijten of kwalijk te nemen? Waar ik bang van werd was de schuld die ik voelde en die me vaak weken lang achtervolgde. Ik zag daar mijn moeder die heel haar bestaan had geleefd in de overtuiging dat het belangrijk was, haar huis schoon te houden, mij fatsoenlijk op te voeden, met twee woorden te spreken en een goed mens te zijn. Nu leefde ze in een wereld die door anderen met belang werd ingevuld en zat ze gekluisterd aan een geest die weigerde nog ergens het nut van in te zien. In dit leven is niks belangrijk. Het is aan ons dingen belangrijk te maken. Niet dat die dan enige zin hebben, maar om niet te verdrinken in de leegte is het goed als we iets creëren dat zinnig